

Dosarul nr. 2ra-2225/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – O. Parfeni

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Natalia Munteanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Munteanu împotriva lui Andrian Munteanu și Nataliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de către Natalia Munteanu împotriva lui Andrian Munteanu și Ion Munteanu cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut și a acordului adițional,

împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Ion Munteanu, s-a casat hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La 24 aprilie 2013 Ion Munteanu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrian Munteanu, solicitând încasarea datoriei în mărime de 247 037,20 lei.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că conform contractului de împrumut din 24 mai 1998 și acordului adițional din 20 mai 2009 la contractul de împrumut din 24 mai 1998, i-a împrumutat lui Andrian Munteanu suma de 247 037,20 lei, cu scopul procurării de către debitor a terenurilor agricole și a cotelor valorice de la populație în raza satelor Mihăileni și Groznița, r-nul Briceni, conform anexelor nr. 1 și nr. 2 la contractul de împrumut, cu termenul limită de achitare 30 decembrie 2009.

La data stabilită pentru rambursarea împrumutului de către părți de comun acord, debitorul Andrian Munteanu nu și-a onorat obligațiunea de rambursare a sumei împrumutului de 247 037,20 lei.

La 30 ianuarie 2010, în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, Ion Munteanu, a solicitat, prin reclamație, debitorului Andrian Munteanu rambursarea sumei împrumutului în termen de 30 zile calendaristice, din data emiterii reclamației.

Drept răspuns la pretenția creditorului din 30 ianuarie 2010 debitorul Andrian Munteanu a recunoscut suma datoriei în mărime de 247 037,20 lei și a specificat adăugător că la moment nu dispune de mijloace bănești pentru a achita suma datoriei menționate.

Nenumăratele adresări verbale ale lui Ion Munteanu către debitor de a i se rambursa împrumutul s-au soldat cu eșec. Până la momentul adresării în instanța de judecată, debitorul nu a executat obligațiunea asumată.

Prin hotărârea din 03 iunie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Ion Munteanu. S-a încasat de la Andrian Munteanu în beneficiul lui Ion Munteanu datoria în mărime de 247 037,20 lei și cheltuieli de judecată în mărime de 3705,50 lei. S-a încasat de la Andrian Munteanu în beneficiul statului suma de 3705,62 lei cu titlu de taxă de stat. (f.d. 23, vol. I)

La 09 iulie 2014 Natalia Munteanu a depus cerere de revizuire a hotărârii din 03 iunie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău. (f.d. 27-28, vol. I)

Prin încheierea din 11 februarie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a admis cererea de revizuire depusă de către Natalia Munteanu și s-a casat hotărârea din 03 iunie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău. S-a atras în calitate de pârât în cauza dată Natalia Munteanu. (f.d. 57-59, vol. I)

La 13 aprilie 2017 Ion Munteanu a depus cerere de completare a cerințelor, solicitând încasarea în mod solidar de la Andrian Munteanu și Natalia Munteanu a datoriei în sumă de 247 037,20 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 285 270,40 lei, calculată pentru perioada 30.12.2009-10.10.2016 și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 11-12, vol. II)

La 12 iulie 2017 Natalia Munteanu a depus cerere reconvențională împotriva lui Andrian Munteanu și Ion Munteanu, solicitând recunoașterea nulității absolute a contractului de împrumut din 24 mai 1998 și a acordului adițional din 20 mai 2009, semnate de Andrian Munteanu și Ion Munteanu. (f.d. 78, vol. II)

În motivarea cererii reconvenționale Natalia Munteanu a invocat că despre pretinsa datorie a lui Andrian Munteanu, fostul soț, față de Ion Munteanu, fostul socru, a aflat din cererea reconvențională a lui Andrian Munteanu depusă în dosarul cu privire la partajarea averii în devălmășie, aflată pe rolul altei instanțe.

Reclamanta consideră că pârâții au inițiat această convenție fictivă, numai cu scopul de a-i diminua cota-parte la partajarea averii în devălmășie. Familia Munteanu nu a avut careva datorii față de Ion Munteanu, acesta nu le-a împrumutat bani și nici n-a probat acest fapt.

A indicat că Andrian Munteanu a cumpărat terenuri agricole în comuna Mihaileni, din sumele luate în credit de la bancă, pentru asigurarea viitorului copiilor lor. Aceste credite se rambursau din bugetul familiei și nu era necesitate să împrumute de la tatăl său careva sume bănești, deoarece ultimul nici nu dispunea de astfel de sume.

A mai indicat că ar fi fost împotriva la astfel de împrumut, deoarece Andrian Munteanu, fiind angajat al băncii, avea posibilitate să ia credite performante și chiar a beneficiat de aceste credite.

Consideră că litigiul dintre Ion Munteanu și Andrian Munteanu a fost inițiat cu rea-voință, în scopul diminuării cotei-părți din averea comună în devălmășie, împotriva sa și a doi copii minori, a căror domiciliu a fost stabilit de instanța de judecată la domiciliul ei pentru îngrijirea și educația în continuare.

A mai invocat că contractul de împrumut din 24 mai 1998 și acordul adițional din 20 mai 2009 sunt înscrisuri fictive, care urmează a fi recunoscute nule de către instanța de judecată. Aceste înscrisuri prevăd obligații doar pe viitor și care nu conțin clauze privind realizarea obligației de transmitere și primire a sumei concrete, a zilei, locului, când și unde au fost transmise-primate sumele de bani, încasarea dobânzii pentru nerambursarea în termen. Mai mult, în pct. 2 din contractul de împrumut se conține mențiunea că va fi rambursată datoria fără calcularea dobânzii. Împrumutul prevede și asigurarea ipotecară, respectiv contractul de împrumut urma să fie autentificat notarial și înregistrat în Registrul cadastral întru asigurarea rambursării împrumutului prin transmiterea dreptului de proprietate asupra imobilelor după cum este prevăzut în p. 4. Pârâții nu au realizat clauza de cedare a drepturilor de proprietate asupra terenurilor agricole și cotelor valorice procurate înainte de inițierea litigiilor judiciare de partaj a averii soților, după cum este prevăzut în pct. 5. Acordul adițional din 20 mai 2009 a rămas nerealizat, ori, potrivit acestuia, reclamantul-împrumutătorul se obligă pe viitor, în măsura necesității, să-i împrumute fiului său, împrumutatului, suma de 247 037,20 lei pentru procurarea terenurilor agricole și a cotelor valorice, ce mai degrabă confirmă faptul întocmirii acestui contract după inițierea divorțului.

Reclamanta a indicat că în realitate bunurile litigioase au fost procurate în anii 1999-2008, ultimul imobil fiind achiziționat la 08 mai 2008. Imobilele litigioase au fost cumpărate din contul bugetului familiei lor, inclusiv, din creditele luate de către Andrian Munteanu, restituite respectiv din bugetul familiei. Andrian Munteanu îndrepta la achitarea creditelor toate veniturile, fructele acumulate din exploatarea terenurilor și construcțiilor agricole.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Munteanu. S-a admis cererea reconvențională depusă de către Natalia Munteanu. S-a constatat nul contractul de împrumut din 24 mai 1998 și acordul adițional din 20 mai 2009 la contractul de împrumut din 24 mai 1998. (f.d. 139, 154-160, vol. II)

Prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel declarată de către Ion Munteanu. S-a casat hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Munteanu. S-a încasat în mod solidar de la Andrian Munteanu și Natalia Munteanu în beneficiul lui Ion Munteanu datoria în mărime de 247 037,20 lei, dobânda de întârziere în mărime de 285 307,40 lei și cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 15 264,50 lei. S-a încasat în mod solidar de la Andrian Munteanu și Natalia Munteanu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8976,92 lei. S-a respins

cererea reconvențională înaintată de către Natalia Munteanu. (f.d. 241, 242-252, vol. II)

La 20 august 2018 Natalia Munteanu a declarat recurs împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc, cu menținerea hotărârii din 08 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. (f.d. 2-11, vol. III)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanța de apel la emiterea deciziei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material și procedural, nefiind aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A menționat că modul în care instanța de apel și-a argumentat poziția, preluând toate argumentele lui Ion Munteanu și Andrian Munteanu și tranșând litigiul ambiguu, fără a analiza argumentele Nataliei Munteanu, dă dovadă de o hotărâre nemotivată, bazată pe interpretări eronate, prin neaplicarea legii, care lezează în mod evident drepturile recurente.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 30 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 20 august 2018, se consideră depus în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2018 recursul depus de către Natalia Munteanu, s-a declarat admisibil pentru a fi examinat în fond.

Articolul 441 al Codului de procedură civilă, stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Natalia Munteanu întemeiat și care urmează să fie admis din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Andrian Munteanu și Natalia Munteanu s-au aflat în căsătorie din 24 iunie 1995 și până la 05 mai 2010. Din relația conjugală au doi copii.

Ion Munteanu este tatăl lui Andrian Munteanu.

Se mai constată că foștii soți Natalia Munteanu și Andrian Munteanu începând cu 29.04.2013 se află într-un litigiu judiciar aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu privire la partajul averii agonisite în timpul căsătoriei, care include mai multe bunuri imobile, inclusiv terenuri agricole cumpărate în anii 1997-2008, cât și declararea nulității contractului de donație a casei de locuit, încheiat între Andrian Munteanu și tatăl său Ion Munteanu.

Prezenta speță a fost inițiată la 24 aprilie 2013 de către Ion Munteanu, care a sesizat instanța de judecată cu acțiune de încasare a unei pretinse datorii de la fiul său Andrian Munteanu.

Deși la momentul adresării în instanță acțiunea lui Ion Munteanu era prescrisă, pretinsul debitor Andrian Munteanu a recunoscut acțiunea, valabilitatea contractului de împrumut și acordul adițional, a dat asigurări de rambursare a datoriei, fără a fi informată despre acest litigiu și Natalia Munteanu, care între timp intentase un proces judiciar, prin care pretindea la partajul averii în cote-părți egale, inclusiv și a casei de locuit, care era donată de către Andrian Munteanu tatălui său Ion Munteanu.

Prin hotărârea din 03 iunie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău acțiunea lui Ion Munteanu a fost admisă, denenind irevocabilă prin neatacare. Andrian Munteanu, având hotărârea în cauză, la data de 24 aprilie 2014 a depus cerere reconvențională în cauza civilă la acțiunea Nataliei Munteanu cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, solicitând încasarea de la Natalia Munteanu a sumei de 127 224,16 lei, care constituie ½ cotă-parte din suma adjudecată de către Ion Munteanu de la Andrian Munteanu.

Aflând despre existența unei hotărâri judecătorești adoptate în lipsa ei, dar care îi afectează interesele, Natalia Munteanu a depus cerere de revizuire a hotărârii, care a fost admisă prin încheierea din 11 februarie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cauza fiind pusă din nou pe rol.

În cadrul procesului reînceput la 13 aprilie 2017 Ion Munteanu și-a completat pretențiile cu acțiune și împotriva Nataliei Munteanu, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la Andrian Munteanu și Natalia Munteanu a datoriei în sumă de 247 037,20 lei, formată în urma neonorării obligațiilor din contractul de împrumut din 24 mai 1998 și din acordul adițional din 20 mai 2009, a dobânzii de întârziere în mărime de 285 270,40 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 12 iulie 2017 Natalia Munteanu a depus cerere reconvențională împotriva lui Andrian Munteanu și Ion Munteanu, solicitând constatarea nulității absolute a contractului de împrumut din 24 mai 1998 și a acordului adițional din 20 mai 2009, încheiate între Ion Munteanu și Andrian Munteanu.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 08 noiembrie 2017 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Munteanu cu privire la încasarea în mod solidar de la Andrian Munteanu și Natalia Munteanu a datoriei în sumă de 247 037,20 lei, formată în urma neonorării obligațiilor contractului de împrumut din 24 mai 1998 și acordului adițional din 20 mai 2009, a dobânzii de întârziere în

mărime de 285 270,40 lei, a cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată și a admis cererea reconvențională depusă de către Natalia Munteanu, constatând nul contractul de împrumut din 24 mai 2009 și acordul adițional din 20 mai 2009, încheiate între Ion Munteanu și Andrian Munteanu.

Judecând apelul declarat de către Ion Munteanu, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei apelului și a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08 noiembrie 2017, adoptând o hotărâre nouă de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de către Ion Munteanu și de respingere a cererii reconvenționale depusă de către Natalia Munteanu.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluzia instanței de apel este greșită referitor la legalitatea contractului de împrumut din 24 mai 1998 și a acordului adițional din 20 mai 2009, încheiate între Ion Munteanu și Andrian Munteanu.

În conformitate cu art. 867 alin. (1) Cod Civil prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În materialele cauzei se conține un contract de împrumut datat cu 24 mai 1998, încheiat între Ion Munteanu, în calitate de împrumutător și Andrian Munteanu, în calitate de împrumutat (f.d. 5-6, vol. I), asupra căruia Natalia Munteanu insistă că este fictiv.

Potrivit pct. 1 al contractului de împrumut din 24 mai 1998, împrumutătorul s-a obligat să-i împrumute împrumutatului, în măsura necesității suma de bani în mărime de până la 400 000 lei (patru sute mii lei), cu scopul procurării pe numele împrumutatului a terenurilor agricole și a cotelor valorice de la populație în raza satelor Mihăileni și Groznița, raionul Briceni. Suma în mărime de până la 400 000 lei, adică suma concretă care va fi calculată în baza contractelor de procurare a terenurilor agricole și a cotelor valorice, va fi rambursată împrumutătorului la data de 30 decembrie 2009. După dobândirea dreptului de proprietate asupra bunurilor indicate se va întocmi un acord adițional privind constatarea sumei finale a împrumutului.

De asemenea, se atestă că la materialele cauzei mai este anexat un acord adițional din 20 mai 2009 la contractul de împrumut din 24 mai 1998, încheiat între Ion Munteanu și Andrian Munteanu, prin care contractul de împrumut din 24 mai 1998 a fost modificat după cum urmează: împrumutătorul s-a obligat să-i împrumute împrumutatului în măsura necesității suma de bani în mărime de 247 037,20 lei, cu scopul procurării pe numele împrumutatului a terenurilor agricole și a cotelor valorice de la populație în raza satelor Mihăileni și Groznița conform anexelor nr. 1 și nr. 2 la prezentul contract. Suma în mărime de 247 037,20 lei conform anexelor nr. 1 și nr. 2 la prezentul contract va fi rambursată împrumutătorului la data de 30 decembrie 2009.

În conformitate cu art. 871 alin. (3) Cod Civil în cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligația de a restitui suma nominală primită fără a ține cont de variațiile valorii banilor.

Prin urmare, momentul transmiterii banilor în baza unui contract de împrumut urmează a fi stabilit de părțile contractuale, deoarece în cazul în care în contract este expres prevăzută transmiterea banilor până la încheierea lui sau în momentul încheierii lui, contractul în cauză servește drept dovadă de transmitere a banilor, iar în cazul în care în contract este stipulată transmiterea banilor în viitor, fără stipularea momentului transmiterii banilor, părțile sunt obligate să prezinte probe referitoare la transmiterea banilor.

Respectiv, din conținutul contractului din 24 mai 1998 și a acordului adițional din 20 mai 2009 Andrian Munteanu urma să primească de la Ion Munteanu, în calitate de împrumut, în măsura necesității suma de 247 037,20 lei, cu scopul procurării pe numele împrumutatului a terenurilor agricole și a cotelor valorice de la populație în raza satelor Mihăileni și Groznița, raionul Briceni. Andrian Munteanu a confirmat în instanță că el a primit banii indicați în contractul de împrumut și acordul adițional.

Reieșind din cele menționate, inclusiv și din faptul că Natalia Munteanu nu recunoaște acest împrumut, atribuindu-i calificativul de împrumut fictiv, instanța de recurs reține că, la caz, faptul transmiterii banilor către Andrian Munteanu, pentru a fi opozabil și Nataliei Munteanu, urma a fi dovedit prin probe scrise, care să conțină mențiuni referitoare la transmiterea sumelor de către Ion Munteanu, deoarece contractul de împrumut din 24 mai 1998 și acordul adițional din 20 mai 2009 nu servesc drept dovadă de transmitere a banilor, fiind indicat că sumele se vor elibera în viitor în măsura necesității.

Nici scrisoarea de garanție din 25 februarie 2010, prin care Andrian Munteanu garantează achitarea datoriei de 247 037,20 lei și nici mențiunile de pe reclamația din 30 ianuarie 2010, precum că este de acord cu suma de 247 037,20 lei, nu confirmă transmiterea banilor și nici valabilitatea contractului de împrumut din 24 mai 1998 și a acordului adițional din 20 mai 2009.

Totodată la materialele dosarului sunt anexate probe incontestabile că în perioada de referință Andrian Munteanu a contractat mai multe credite de la BC „Moldova-Agroindbank” SA. Prin contractul de credit nr. C99048 din 11.11.1999 Andrian Munteanu a beneficiat de la BC „Moldova-Agroindbank” SA de un credit în sumă de 10 000 lei; prin contractul de credit nr. C01040 din 09.04.2001 a beneficiat de un credit în sumă de 9000 lei; prin contractul de credit nr. C04271 din 03.09.2004 a beneficiat de un credit în sumă de 9000 lei; prin contractul de credit nr. C06577 din 30.08.2006 a beneficiat de un credit în sumă de 30 000 lei; prin contractul de credit nr. C06872 din 24.11.2006 a contractat un credit în sumă de 660 000 lei; prin contractul de credit nr. C100.008 din 15.01.2010 a beneficiat de un credit în sumă de 21 140 lei. Toate creditele au fost rambursate, iar dosarele lichidate. De asemenea, Andrian Munteanu a beneficiat de la BC „Moldova Agroindbank” SA, în baza contractului de credit nr. C07484 din 05.06.2007 de un credit în sumă de 555 000 lei. (f.d. 232, vol. II)

Natalia Munteanu insistă că anume banii creditați de la bancă au fost folosiți la achiziționarea terenurilor, creditele la moment fiind stinse.

În aceste circumstanțe Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că contractul de împrumut din 24 mai 1998 și acordul adițional din 20 mai 2009 sunt fictive, iar Andrian Munteanu, prin contractul de împrumut din 24 mai 1998, prin acordul adițional din 20 mai 2009, scrisoarea de garanția din 25 februarie 2010, prin care Andrian Munteanu garantează lui Ion Munteanu achitarea datoriei în mărime de 247 037,20 lei și litigiul inițiat în temeiul contractului de împrumut din 24 mai 1998 și acordul adițional din 20 mai 2009, urmăresc scopul diminuării cotei-părți a Nataliei Munteanu din proprietate comună în devălmășie, în litigiul cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

În conformitate cu art. 217 alin. (1) Cod Civil nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

Conform art. 221 alin. (1) Cod Civil actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

În sensul art. 221 Cod Civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate.

Actul juridic fictiv comportă de regulă o intenție frauduloasă, concretizată în vătămarea intereselor unor persoane, la caz a recurentei Natalia Munteanu, prin micșorarea patrimoniului acesteia.

Raportând materialele dosarului la prevederilor normelor legale citate supra, Colegiul lărgit consideră că sunt lovite de nulitate absolută contractul de împrumut din 24 mai 1998 și acordul adițional din 20 mai 2009, încheiate între Ion Munteanu și Andrian Munteanu, deoarece au fost încheiate pentru a crea aparență, în litigiul de partajare a bunurilor proprietate comună în devălmășie, precum că împrumutul în sumă de 247 037,20 lei a fost dobândit de soți în timpul căsătoriei, cu micșorarea cotei-părți a Nataliei Munteanu din proprietatea comună în devălmășie, în litigiul privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță temeinic și legal a admis cererea reconvențională depusă de către Natalia Munteanu cu privire la declararea nulității absolute a contractului de împrumut din 24 mai 1998 și a acordului adițional din 20 mai 2009, încheiate între Ion Munteanu și Andrian Munteanu, deoarece actele juridice au fost încheiate cu intenția de a crea aparența săvârșirii actului în cauză și a respins acțiunea lui Ion Munteanu cu privire la răspunderea solidară a lui Andrian Munteanu și Natalia Munteanu pentru un pretins și neprobat împrumut.

Colegiul notează că, o astfel de soluție admisă de prima instanță este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Soluția Curții de Apel Chișinău privind admiterea cererii de chemare în judecată depusă de către Ion Munteanu, încasarea în mod solidar de la Andrian Munteanu și Natalia Munteanu în beneficiul lui Ion Munteanu a datoriei în mărime de 247 037,20 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 285 307,40 lei și cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 15 264,50 lei, a încasării în mod solidar de la Andrian Munteanu și Natalia Munteanu în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 8976,92 lei și a respingerii cererii reconvenționale înaintată de către Natalia Munteanu este greșită, contradictorie probatoriului din dosar.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Natalia Munteanu, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

Conform celor expuse, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Natalia Munteanu.

Se casează decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Munteanu împotriva lui Andrian Munteanu și Nataliei Munteanu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de către Natalia Munteanu împotriva lui Andrian Munteanu și Ion Munteanu cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut și a acordului adițional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Maria Ghervas